

At turde

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 231

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Anders Fogh-Rasmussen

At turde

Gyldendal. 576 sider. 399,95 kr.

Anders Fogh-Rasmussen har nok været den mest internationalt kendte statsmand, som Danmark har haft. Først som markant statsminister med mange populære og upopulære beslutninger og siden som NATO generalsekretær. Bogen er skrevet af Fogh-Rasmussen selv. Den bærer præg af grundighed og giver mange svar fra manden bag beslutningerne

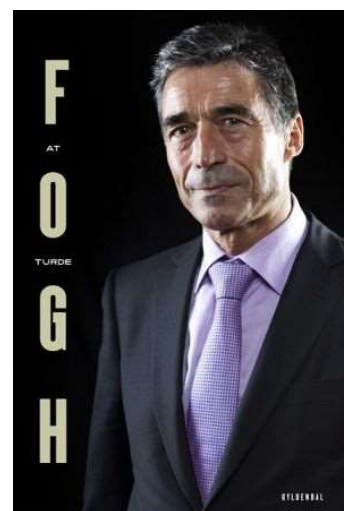
Af Michael Koch

Fogh-Rasmussen skriver tidligt i bogen, at der var flere store, internationale "nyheder", der fik ham til at ændre strukturen og oplægget til denne bog. Den ene var Trumps genvalg til det Det Hvide Hus. Netop Trump betegner Fogh som "forskydning af de tektoniske plader med en hastighed, der kan ende med jordskælv, hvis det ikke håndteres korrekt", og "at det var en bitter erkendelse efter et stort arbejde for et nært samarbejde mellem USA og Danmark". Den anden store hændelse var Ruslands overskridelse af Ukraines grænser. Med ét ændrede perspektiverne sig markant, og Fogh måtte først afdække sine tanker, inden han kunne fastlægge bogens endelige disposition.

Det er meget fængslende læsning om optakten til NATOs aktion i det Nordafrikanske land, Libyen. Foghs drøftelser i NATO og flere medlemslandes følelsesmæssige ageren i starten af perioden som generalsekretær fik ham til at sætte hårdt mod hårdt og fastslå, at han ikke ville være chef for et handlingslammet NATO. Fogh viste, at hans beslutninger kunne fungere. NATO resolutionen nummer 1973 om at benytte alle til nødvendige midler for at beskytte civilbefolkningen i Libyen blev vedtaget. Gadaffis dage som diktator var slut.

Ikke mindst kapitlet om optakten til valget af NATO generalsekretær var særdeles spændende at få genopfrisket, men denne gang fra "manden selv". Det var specielt igen at læse om den tid, hvor danskerne kunne læse i medierne, at der var en mulighed for, at Danmark kunne få en international toppost. Med Fogh-Rasmussens egne ord kommer der meget mere baggrund og fakta frem.

Det danske formandsskab med Fogh som formand gik over forventning. Det var udvidelsen af EU, der var den vigtigste opgave. Persilleøen kom dog pludselig på tværs. Persilleøen? Jo, et lille

ingenmandsmand mellem Spanien og Marokko i Gibraltarstrædet. Marokko oprettede med ét en militærbase på øen. Dog, efter hurtig indgriben politisk og med spansk militærs hjælp, faldt der ro over Persilleøen igen. De kraftige oversvømmelser af specielt Tyskland fjernede meget naturligt fokus fra EU og udvidelse. Meget spændende og informativ læsning om hele formandsskabet og løsningen af problemerne med at optage et delt Cypern i unionen. Bogens sider om formandsskab af EU og andre store emner, set fra det historiske "chefkontor", er uhyre interessant læsning. Under det danske formandsskab filmede DR til en udsendelse, der hed "Fogh bag facaden". Udsendelsen skabte flere konflikter. Den ene var, at visse (ikke oplyste) kræfter i Udenrigsministeriet følte sig tilsidesat og nedvurderet. Det andet var, at mange mente, at Fogh var for hård ved Per Stig Møller. Med andre ord, at Fogh ikke behandlede Per Stig Møller godt. Det kom bag på både Fogh og Per Stig, som ikke havde set den hektiske arbejdsform som et problem. Fogh er ikke bange for at medtage den slags (for ham) negative og konfliktskabende passager fra sin tid i rampelyset. Fra en valgkamp havde Nyrup i øvrigt revet Foghs bog fra 1993 i stykker, side for side. Fogh byttede bogen med et smil og bemærkningen, at her havde Nyrup så en ny bog. Den ødelagte bog fik Fogh solgt på auktion som kunst, og den indbragte over 22.000. Pengene gik ubeskåret til hjælp til udsatte.

Anders Fogh Rasmussen og Per Stig Møller havde et godt samarbejde

Fogh skriver meget om rejser, og mange rejser i Europa var med forsvarrets Challenger fly. Hele kontoret var med, og som var det i Statsministeriet, holdt man møder, ofte fortrolige, som på ingen måde kunne holdes i rute-fly. Samtidig var rejseprogrammet så stramt, at det kun var muligt med fleksibel flyvning. Oversøiske rejser var altid med almindelige rute-fly.

Forholdet til USA og i særdeleshed til George W. Bush og Barak Obama var også spændende læsning. Som læser huskes emnerne fra medierne dengang, men som sagt, nu er det med Foghs egne ord og set fra hans side. Fogh er god til at kommentere og forklare de emner og opgaver, de arbejdede med. Naturligvis fremhæves det, når eksempelvis lederskab og formandsskab for EU roses højt af andre regeringsledere, men hvem ville ikke være stolt af det opnåede og have lyst til at fortælle, når der falder stor ros af til en.

Muhamedkrisen får meget plads, og Fogh beskriver hele sagen set indefra med blikket ud fra Statsministerens bord. Krisen var uhyre spændende læsning. At man har fulgt sagen indgående dengang, og nu kan læse Foghs grundige gennemgang med taler, dagbogsnotater og drøftelser med USA og Storbritannien, det var en god oplevelse. Fogh bruger meget den grundige forklaring kombineret med information om forhistorie, problematik, samt hvordan Statministeriet eller NATO generalsekretæren valgte at håndtere krisen.

Foghs skrivestil gør bogen særdeles læsevenlig. Det samme gælder teksten om Danmarks energipolitik, der i de år blev videreudviklet mod vedvarende energi. Fogh skriver, at hans regering havde en vision om at gøre Danmark fri for fossile brændstoffer.

Fogh bruger en sjov sammenligning med et orkester. Alle skal følge takten, kende melodien, men ikke alle skal spille obo. Han skriver, at det er vigtigt, at alle følger planen, men gør det med sin egen stemme. Det er den korte udgave af hans beskrivelse af orkesteranalogien. Han skriver i øvrigt et råd til alle nye ministre: Kig i skufferne, men henvisning til sin tid som skatteminister.

De største fejl? Fogh mener selv, at det er den udstrakte hånd til Putin, der var den største fejl. Putin er udlært i KGB, hvor man lærer at spille den rolle, der passer bedst til situationen. Fogh mener, at Putin altid har været modstander af vesten, og at den eneste måde, man kan få Putins respekt, er at stå fast og have en stærk holdning. Derfor mener Fogh, at Trump vil blive snydt af Putin i de forhandlinger, der i øjeblikket er i gang om Ukraine.

Fogh var statsminister i 2.686 dage som Venstre statsminister, hvilket var langt mere end Niels Neergaards rekord fra 1924. Derefter en periode som generalsekretær for NATO. Straks hjemkommet fra Bruxelles, stiftede han Rasmussen Global, som han driver i dag. I øvrigt med sin datter i en direktørstilling. Denne konsulentvirksomhed har haft 12 års kontinuerlig succes.

Ved afskedsaudiensen hos Hendes Majestæt Dronning Margrethe den 5. april 2009 modtog han Storkorset af Dannebrogordenen. Ifølge Dannebrogordenens statutter er storkorsriddere forpligtede til at få fremstillet et våbenskjold til ophængning i Frederiksborg Slotskirke. Foghs våbenskjold blev tegnet af kongelig våbenmaler Ronny Andersen, og dette blev ophængt i november 2009

Bogens titel stammer fra tankerne om et Kirkegaard citat: At vove er at tabe fodfæste en kort stund - at ikke vove er at tabe sig selv. Fogh mener, at det er en god karakteristik af ham selv og hans leveregel: At turde handle. At træde i karakter - at være noget fuldt og helt. Der er gods i bogen, ikke blot mange sider med mange emner og fortællinger, men i høj grad også tanker og visioner for fremtidens demokratier, faresignaler fra verden omkring os og lignende. Bogen er ikke kun et tilbageblik, men også en hyldest til demokrati og frihed. Den favner mange meninger og holdninger. Bogen kan varmt anbefales. Fogh har mod til at stå ved andres kritik af ham og medtager også kriser,

som hans regering havde del i. Fogh har også mod til at være stolt af de positive resultater, tiden som landets leder og NATO chef har givet ham med i bagagen.

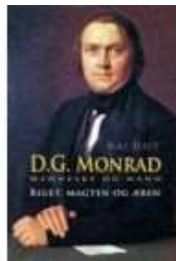
Anders Fogh Rasmussen. Født i 1953. Cand.oecon. fra Aarhus Universitet, var Danmarks statsminister fra 2001 til 2009 og NATOs Generalsekretær fra 2009 til 2014. Han har været formand for Venstre (1998-2009), skatteminister (1987-1992), økonomiminister (1990-1992), og i dag står han i spidsen for den internationale konsulentvirksomhed Rasmussen Global samt demokratifonden Alliance of Democracies. I maj 2022 udkom "At træde i karakter", første del af Foghs erindringsværk.

[Historie-online.dk, den 14. maj 2025]

SE RELATEREDE ARTIKLER

DEN LOYALE PARTISOLDAT

D.G. MONRAD

CHRISTIAN 4

TV-tips, uge 21, 2025

Blandt andet støder vi på Mozart i ugens flow-tv

Regnskabets time

Erik Ingemann Sørensen fortæller i anledning af 80-året for Befrielsen i 1945

Fyrkatspillet 2025 - Skjaldemjøden

Fyrkatspillet's forestilling "Skjaldemjøden", der har premiere lørdag 31. maj 2025

Museumsnumre 122 - Navneskilt og navnebræt